

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

UITKOMST KWALITEITSONDERZOEK NIET BEKOSTIGD PRIMAIR ONDERWIJS

DE VRIJE RUIMTE TE DEN HAAG

School:	De vrije ruimte (PO)
Plaats:	Den Haag
BRIN-nummer:	30AB
Datum uitvoering onderzoek:	9 maart 2022
Datum vaststelling rapport:	3 juni 2022

INHOUD

1	UITKOMST ONDERZOEK DE VRIJE RUIMTE TE DEN HAAG	3
	DE ONDERZOEKSCRITERIA	3
2	BEVINDINGEN EN OORDELEN PER ONDERLIGGEND KWALITEITSASPECT EN ONDERZOEKSCRITERIUM	5
2.1	INLEIDING.....	5
2.2	KWALITEITSASPECTEN EN ONDERZOEKSCRITERIA.....	5
3	SAMENVATTEND OORDEEL	17
	BIJLAGE BIJ HET ONDERZOEKSKADER	18

1 Uitkomst onderzoek De Vrije Ruimte PO te Den Haag

Dit rapport van de Inspectie van het Onderwijs bevat de uitkomsten van het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs op De Vrije Ruimte PO te Den Haag. De Vrije Ruimte PO is een B3-school: een particuliere school die de status heeft van 'school in de zin van artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3 van de Leerplichtwet 1969'. Het onderzoek waarover de inspectie rapporteert, vond plaats op 9 maart 2022.

De inspectie beoordeelt en waardeert de kwaliteit van het onderwijs door onderzoek te doen naar de aspecten van kwaliteit die zijn vastgelegd in de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT). In het onderzoekskader niet bekostigd primair onderwijs 2017 is uitgewerkt om welke aspecten dit bij een B3-school gaat en op welke wijze het onderzoek door de inspectie vorm en inhoud krijgt. Het onderzoekskader niet bekostigd primair onderwijs 2017 bevat de voor het primair onderwijs vastgestelde minimumnormen.

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs met behulp van een beperkte set onderzoekscriteria die ruimte laat voor de wijze waarop de school het onderwijs inricht en tegelijkertijd leidt tot een oordeel over de kwaliteit van het onderwijs. De onderzoekscriteria sluiten nauw aan bij de kwaliteitsaspecten uit de Wet op het onderwijstoezicht (WOT), maar zijn tegelijkertijd zo geformuleerd dat ze niet ingrijpen in de vrijheid van de B3-scholen om zelf de wijze van de organisatie en inrichting van het onderwijs te bepalen.

Daarnaast geeft het oordeel op de onderzoekscriteria duidelijkheid of de school met de wijze waarop zij haar onderwijs inricht voldoende tegemoet komt aan de criteria die de Leerplichtwet 1969 stelt aan een niet uit de openbare kas bekostigde B3-school waar onderwijs wordt gegeven aan leerlingen in de leeftijdsgroep van het basisonderwijs. De beoordeling van de kwaliteitsaspecten vindt derhalve plaats met behulp van de onderzoekscriteria die op de eisen die volgens de WOT en Wet op het primair onderwijs (WPO) van toepassing zijn alsmede op de eisen van 'overeenkomstige inrichting' die volgens de Leerplichtwet 1969 op B3-scholen van toepassing zijn.

Stimulerend toezicht en nalevingstoezicht gaan 'hand in hand', omdat de inspectie naar aanleiding van het kwaliteitsonderzoek tevens kan vaststellen of De Vrije Ruimte PO nog steeds voldoet aan de criteria uit de Leerplichtwet 1969. Het verschil tussen nalevingstoezicht en stimulerend toezicht treedt aan het licht als de inspectie heeft vastgesteld dat een B3-school niet voldoet aan de norm. Als dat een norm is die niet samenvalt met een specifiek wettelijk voorschrift dan is er uitsluitend sprake van stimulerend toezicht; is dat echter een norm die wel samenvalt met een wettelijk voorschrift dan is er sprake van nalevingstoezicht.

De onderzoekscriteria

De onderzoekscriteria die de inspectie hanteert zijn als volgt geformuleerd:

1. Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving;
2. De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs;
3. Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is;

4. Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen;
5. De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen;
6. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende extra ondersteuning en begeleiding;
7. De ontwikkelresultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht;
8. De school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

Om een oordeel te kunnen geven op deze onderzoekscriteria zijn daarbij waar nodig een of meer subcriteria geformuleerd.

De inspectie gaat tevens na of de school voldoet aan een aantal overige aspecten van naleving (onderzoekscriterium 9 in het Onderzoekskader NBO PO 2017):

- De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een VOG;
- De school is een dagschool;
- Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven;
- De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen;
- De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet;
- De school meldt de in- en uitschrijving en verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- analyse van documenten en gegevens over De Vrije Ruimte PO die bij de inspectie aanwezig zijn;
- schoolbezoek, waarbij:
  - schooldocumenten zijn bestudeerd;
  - onderwijsactiviteiten zijn bijgewoond;
  - gesprekken met het bevoegd gezag, de directie, leraren en leerlingen zijn gevoerd.

Opzet van de rapportage

Dit hoofdstuk vermeldt de onderzoekscriteria op grond waarvan de Inspectie van het Onderwijs tot het advies is gekomen. Hoofdstuk 2 bevat de oordelen van de inspectie ten aanzien van deze onderzoekscriteria en de overige aspecten van naleving, alsmede de onderbouwing daarvan. Hoofdstuk 3 bevat het samenvattend oordeel van de inspectie en tevens het oordeel of de school voldoet aan de criteria voor een school zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969. Bijlage 1 brengt de uitkomsten van het onderzoek dat de inspectie op 9 maart 2022 op De Vrije Ruimte PO heeft uitgevoerd inzichtelijk in beeld.

2 Bevindingen en oordelen per onderliggend kwaliteitsaspect en onderzoekscriterium

In dit hoofdstuk geeft de inspectie, na een inleiding over de overwegingen van de inspectie, een oordeel over alle kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria, gevolgd door een korte toelichting alsmede een oordeel over de overige aspecten van naleving.

2.1 Inleiding

Bij de beoordeling van de kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria heeft de inspectie het volgende meegewogen.

Bij de beoordeling van de kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria en, voor zover van toepassing, de onderliggende subcriteria heeft de inspectie kennis genomen van de uitgangspunten van De Vrije Ruimte PO en de schriftelijke informatie die voorafgaand aan het onderzoek aan de inspectie is verstrekt dan wel is vermeld op de website van de school.

Deze informatie is bij het onderzoek betrokken.

Voorts stelt de inspectie vast dat 9 maart leerplichtige 21 leerlingen in de basisschoolleeftijd bij De Vrije Ruimte PO staan ingeschreven.

Dit rapport verantwoordt de onderzoekscriteria voor primair onderwijs. Voor het voortgezet onderwijs is een afzonderlijk rapport opgesteld.

2.2 Kwaliteitsaspecten en onderzoekscriteria

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 1 - Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.

Zie voor de wettelijke criteria art. 2 WPO, art. 8 leden 1 t/m 3 en 9 WPO, art. 9 leden 1 t/m 7, 9 en 11 WPO en bijlage bij het Besluit vernieuwde kerndoelen WPO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a Leerplichtwet 1969.

De vaststelling of het leerstofaanbod leerlingen voorbereidt op voortgezet vervolgonderwijs en de samenleving vindt plaats aan de hand van zes subcriteria:

- 1.1 Het aanbod in Nederlandse taal is dekkend voor de kerndoelen*;
- 1.2 Het aanbod in rekenen en wiskunde is dekkend voor de kerndoelen*;
- 1.3 De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt*;
- 1.4 De leerbronnen waarborgen een breed vormingsaanbod, gericht op een veelzijdige ontwikkeling*;
- 1.5 De leerbronnen zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van (individuele) leerlingen;
- 1.6 De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten*.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

De zes subcriteria zijn positief beoordeeld.

Toelichting

Bij de beoordeling van de subcriteria bij het onderzoekscriterium over het leerstofaanbod merkt de inspectie het volgende op.

Uit de Wet op het primair onderwijs (WPO) volgt dat de leerplichtigen langs de kerndoelen moeten worden geleid en hun vorderingen inzichtelijk moeten zijn. De school dient de referentieniveaus als uitgangspunt voor het onderwijs te nemen. Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen zal kenbaar en controleerbaar moeten zijn, bijvoorbeeld om vast te stellen dat zij na acht jaar over voldoende capaciteiten beschikken om te kunnen doorstromen naar het voortgezet onderwijs. Leerlingen verschillen echter in mogelijkheden en de wijze waarop zij hun inzichten opbouwen, hun mentale modellen construeren en hun kennis vergroten. Het is aan de scholen hoe zij met die verschillen omgaan (subcriterium 1.5 – stimulerend). Een negatief resultaat op dit subcriterium leidt tot het oordeel 'kan beter'. Dit heeft geen gevolgen voor de vraag of de leerlingen hun leerplicht kunnen vervullen op De Vrije Ruimte PO.

Subcriteria 1.1, 1.2 en 1.3

Het aanbod in Nederlandse taal en rekenen en wiskunde is dekkend voor de kerndoelen*. De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt*.

Bevindingen

In de door De Vrije Ruimte PO aangeleverde documenten is een beschrijving opgenomen van leerbronnen die betrekking hebben op de kerndoelen voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde en tevens hoe het aanbod leidt tot de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.1, subcriterium 1.2 en subcriterium 1.3 positief, omdat de leerlingen geleid op de genoemde bevindingen langs de kerndoelen worden geleid en daarmee de referentieniveaus worden bereikt. Daarmee is voldaan aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Subcriterium 1.4

De leerbronnen waarborgen een breed vormingsaanbod, gericht op een veelzijdige ontwikkeling*.

Bevindingen

In de door De Vrije Ruimte PO aangeleverde documenten is beschreven welke leerbronnen betrekking hebben op het vormingsaanbod voor het bevorderen van een brede en veelzijdige ontwikkeling. In de beschrijving van De Vrije Ruimte PO is een directe relatie gelegd tussen de kerndoelen en de daarin onderscheiden domeinen en de wijze waarop dit in de praktijk wordt gerealiseerd.

Passend bij de visie van de school wordt een brede en rijke leeromgeving aangeboden die de leerlingen stimuleert en ondersteunt bij het ontdekken en ontwikkelen van hun talenten. Daarom wordt er naast taal en rekenen, een breed scala van activiteiten op het gebied van kunst, cultuur en muziek aangeboden. De leerlingen worden aangemoedigd om eigen leervragen te formuleren passend bij de eigen interesse en ontwikkeling. De school helpt de leerlingen dan om deze vragen te verdiepen en biedt ondersteuning bij het uit te werken ervan.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.4 positief, omdat de gevolgde werkwijze waaronder het hanteren van leerbronnen een breed vormingsaanbod gericht op een

veelzijdige ontwikkeling waarborgt. Daarmee is voldaan aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Subcriterium 1.5

De leerbronnen zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van (individuele) leerlingen.

Bevindingen

De school beschikt over leerbronnen die een ruime keuze bieden aan de leerlingen, ouders en mentoren om een bij de mogelijkheden en vragen van de leerling passende vorm te kiezen.

In de regelmatige gesprekken die de leerling heeft met de mentor/ coach en in de gesprekken die ten minste drie keer per jaar worden gevoerd met leerling, ouders en mentor worden afspraken gemaakt over de leerbronnen die ingezet kunnen worden om de leerwensen en de leerplannen te ondersteunen.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.5 positief, omdat de school leerbronnen ter beschikking heeft voor het afstemmen op de onderwijsbehoeftes van individuele leerlingen.

Subcriterium 1.6

De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten*.

Bevindingen

In de door De Vrije Ruimte PO aangeleverde documenten is verwijzing opgenomen naar leerbronnen die betrekking hebben op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten. Elementen van het burgerschapsonderwijs zien we terug in de wijze waarop het democratisch onderwijs is georganiseerd en de manier waarop de leerlingen hier aan deelnemen en invloed kunnen uitoefenen op de schoolorganisatie en het onderwijs.

Zo leren de leerlingen in de kringen op een democratische manier te argumenteren, zich een mening te vormen en tot besluitvorming te komen. De "Living Values Education" biedt de basis voor het burgerschapsonderwijs op De Vrije Ruimte PO.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subcriterium 1.6 positief. De Vrije Ruimte PO voldoet aan de eis dat de inrichting van het onderwijs voldoet aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 2 – De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs.

Zie voor de wettelijke criteria art. 2 WPO en art. 8 lid 9 onder a WPO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a Leerplichtwet 1969.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

Toelichting

De wet gaat er vanuit dat leerlingen in beginsel binnen een tijdvak van acht aaneensluitende schooljaren de school hebben doorlopen. Daarnaast gaat de inspectie er vanuit dat het onderwijs zodanig is ingericht dat zoveel mogelijke leerlingen bij het bereiken van de leeftijd van twaalf jaar, de kerndoelen hebben bereikt.

Bevindingen

De Vrije Ruimte PO is op maandag tot en met vrijdag open van 09.00 uur tot 15.00 uur en realiseert voldoende onderwijstijd per week.

Uit de planning en rapportages blijkt dat de leerlingen gestructureerd langs de kerndoelen worden geleid en het is daarmee kenbaar en controleerbaar of de leerlingen aan de kerndoelen (zullen) voldoen.

Conclusie

De inrichting van het onderwijs op De Vrije Ruimte PO is er op gericht dat zoveel mogelijk leerlingen in beginsel bij het bereiken van de leeftijd van twaalf jaar, de kerndoelen hebben bereikt.

Aan de eis dat de leerlingen in beginsel de school binnen een periode van acht jaar kunnen doorlopen, wordt voldaan. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 3 - Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.

Zie voor de wettelijke criteria art. 4c WPO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a Leerplichtwet 1969.

De vaststelling of het schoolklimaat tot een leeromgeving leidt die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is, vindt plaats aan de hand van vier subcriteria:

- 3.1 De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van de leerlingen*;
- 3.2 De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen;
- 3.3 De leraren bevorderen dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar omgaan;
- 3.4 De leraren/de leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

Alle vier subcriteria zijn positief beoordeeld. Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig en motiverend is.

Toelichting

Bij de beoordeling van het schoolklimaat beoordeelt de inspectie of de leeromgeving veilig is, omdat dit de wettelijke eis is die onder dit onderzoekscriterium ligt (subcriterium 3.1 van het Onderzoekskader NBO PO 2017).

De school is verplicht zorg te dragen voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid (art. 4c WPO). Daartoe monitort de school jaarlijks door middel van een objectief instrument (bijvoorbeeld een vragenlijst of een gestandaardiseerd gesprek) de veiligheidsbeleving en het welbevinden van leerlingen. Daarnaast hoort de school een veiligheidsbeleid te hebben, en is er iemand aangewezen die als aanspreekpunt in het kader van pesten fungeert en het beleid op dat gebied coördineert.

Een negatief resultaat op de andere drie subcriteria leidt tot het oordeel 'kan beter'. Dit heeft geen gevolgen voor de vraag of de leerlingen hun leerplicht kunnen vervullen op De Vrije Ruimte PO.

Subcriterium 3.1

De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van de leerlingen*.

Bevindingen:

De school heeft veiligheidsbeleid en tevens een persoon die is aangewezen als aanspreekpunt in het kader van pesten.

De school brengt jaarlijks de veiligheidsbeleving in kaart door middel van een gevalideerde vragenlijst. De uitkomsten hiervan worden besproken in de veiligheidskring en indien nodig wordt het veiligheidsbeleid aangepast.

Conclusie

De inrichting en organisatie van het onderwijs op De Vrije Ruimte PO is er op gericht dat de leeromgeving volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig is. Daarmee voldoet De Vrije Ruimte PO aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Subcriterium 3.2

De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.

Bevindingen:

De observaties tijdens het schoolbezoek hebben aangetoond dat de leraren het zelfvertrouwen van leerlingen op een positieve wijze stimuleren. Er is een positief en ondersteunend leer- en schoolklimaat, waar de leerlingen gezien worden.

Conclusie

We hebben geconstateerd dat leraren het zelfvertrouwen van de leerlingen bevorderen. Daarmee waarderen we subcriterium 3.2 als positief.

Subcriterium 3.3

De leraren bevorderen dat leerlingen op een respectvolle wijze met elkaar omgaan.

Bevindingen:

Een respectvolle omgang, één van de 12 universele waarden uit de "Living Values Education", blijkt tijdens gesprekken, lessen en andere activiteiten. Daarbij stimuleren de leraren waar mogelijk en nodig dat de leerlingen ook onderling respectvol met elkaar omgaan.

Conclusie

De school voldoet aan subcriterium 3.3.

Subcriterium 3.4

De leraren/leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels.

Bevindingen:

De gedragsregels worden door de begeleiders en de leerlingen samen opgesteld. In de school- en bemiddelingskring worden eventuele bijstellingen besproken. In geval van conflicten of overtredingen van de gemaakte afspraken wordt dit in de bemiddelingskring besproken en opgelost.

Conclusie

De school voldoet aan subcriterium 3.4.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 4 - Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen. Zie voor de wettelijke criteria art. 8 leden 1, 4 en 8 WPO en art. 9 lid 9 WPO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a Leerplichtwet 1969.

De beoordeling van dit onderzoekscriterium vindt plaats aan de hand van twee subcriteria:

4.1 De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk*;

4.2 De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen*.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

De twee subcriteria zijn positief beoordeeld.

Toelichting

Volgens de WPO dient het onderwijs zo te zijn ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelproces kunnen doorlopen. Het pedagogisch-didactisch handelen moet dus passen bij het ontwikkelniveau van de leerlingen en met hun meegroeien. De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen op een wijze die past bij de eigen opvattingen van het bevoegd gezag over 'onderwijzen en leren'.

Subcriterium 4.1

De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk*.

Bevindingen

De Vrije Ruimte PO kiest vanuit haar pedagogische richting, voor vraaggestuurd onderwijs waarin de talenten van de leerlingen centraal staan. In de schoolpraktijk zien we dat dit wordt aangevuld met meer aanbodgericht onderwijs, zodat er een goede balans ontstaat.

De leerlingen werken elke dag aan leeractiviteiten op het domein taal en rekenen. Tijdens de bezoekdag hebben we verschillende lesactiviteiten bijgewoond en vastgesteld dat er sprake is van gericht didactisch handelen.

Conclusie

De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Subcriterium 4.2

De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen*.

Bevindingen

De inspectie heeft geconstateerd dat de leraren, als er vragen van leerlingen komen, gericht aandacht besteden aan de gevraagde ondersteuning en/of hulp en dit op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen afstemmen. Er is sprake van een schoolcultuur gericht op (vraaggericht) leren waarbij de leraren hun pedagogisch-didactisch handelen afstemmen op de ontwikkeling van de leerling, om zo de voortgang in ontwikkeling mogelijk te maken.

Conclusie

Uit observaties is gebleken dat het oordeel op het tweede subcriterium positief is. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 5 – De school volgt de ontwikkeling van leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen.

Zie voor de wettelijke criteria art. 2 WPO, art. 8 lid 1 WPO en art. 9 WPO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a Leerplichtwet 1969.

Het oordeel op dit kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium is positief.

Toelichting

Uit de WPO volgt dat de leerplichtigen langs de kerndoelen moeten worden geleid en hun vorderingen inzichtelijk moeten zijn en dat scholen deze vastleggen. Van scholen wordt verwacht dat zij ten minste de voortgang van leerlingen bij de ontwikkeling op het terrein van de Nederlandse taal en rekenen en wiskunde volgen. (artikel 8, eerste lid, WPO en artikel 9 WPO). Daarnaast dienen scholen de resultaten van het onderwijsleerproces inzichtelijk te maken en vast te leggen. Scholen volgen de voortgang aan de hand van instrumenten en/of met behulp van werkwijzen die passen bij hun visie op 'onderwijzen en leren'. De inspectie sluit aan bij de opvattingen van het bevoegd gezag op dit punt.

Bevindingen

De Vrije Ruimte PO gebruikt het leerlingvolgsysteem Moodle voor het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen. In dit systeem wordt vastgelegd en bijgehouden hoe de leerlingen zich ontwikkelen op de domeinen taal en rekenen, maar ook op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling worden de leerlingen gevolgd. Het systeem is toegankelijk voor ouders, leerlingen, leraren en begeleiders. Ook de verslagen van de gesprekken met leerlingen en ouders en/of andere betrokkenen worden hierin opgenomen.

Twee keer per jaar vindt de leerlingbespreking plaats, Daarnaast vindt tenminste drie keer per jaar een gesprek plaats tussen leerling, ouders en mentor. Daarin wordt besproken hoe de voortgang van de leerling is en wat de plannen voor de komende periode zijn.

Conclusie

De Vrije Ruimte PO voldoet aan het vereiste op grond van de WPO dat de school de ontwikkeling van haar leerlingen zodanig volgt dat zij ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 6 – Extra ondersteuning

Zie voor de wettelijke criteria art. 8 leden 4 , 8 en 10 WPO in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a Leerplichtwet 1969.

De vaststelling of leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding (kunnen) krijgen, vindt plaats aan de hand van drie subcriteria:

- 6.1 De school signaleert welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben*;
- 6.2 De school bepaalt de aard van de extra ondersteuning die gesignaleerde leerlingen nodig hebben*;
- 6.3 De school voert de extra ondersteuning daadwerkelijk uit*.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

De drie subcriteria zijn positief beoordeeld en worden in samenhang toegelicht.

Toelichting

De school zorgt voor een toereikende organisatie en deskundige ondersteuning van het onderwijs voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Subcriterium 6.1. 6.2 en 6.3

Bevindingen

De school heeft een systeem van signalering. Tijdens de vijf periodes die de school hanteert, bespreken de begeleiders in de begeleiderskring wat hun opvalt in de ontwikkeling van leerlingen en of vervolgactie gewenst is. Verder vindt twee keer per jaar een leerlingbespreking plaats en in de mentorgesprekken en de oudergesprekken wordt gekeken en besproken hoe het gaat met de ontwikkeling van de leerlingen. Uit de gesprekken is gebleken dat specifieke zorgleerlingen in beeld zijn en dat samen besproken wordt wat de aard van een eventuele ondersteuningsbehoefte is. Als de school zelf geen hulp kan bieden wordt beroep gedaan op het externe netwerk van de school. Deze acties en interventies worden vastgelegd en besproken met de ouders/verzorgers. Op deze wijze wordt gezocht naar een passende oplossing voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte of zorgvraag.

Conclusie

De school signaleert welke leerlingen zorg nodig hebben. De school bepaalt tevens de aard van de zorg die gesignaleerde leerlingen nodig hebben en voert de zorg daadwerkelijk uit. Daarmee is voldaan aan het gestelde in artikel 1a1 lid 1 onder b van de Leerplichtwet 1969.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 7 – Ontwikkelresultaten

De ontwikkelresultaten van de leerlingen liggen tenminste op het niveau dat mag worden verwacht.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

Toelichting

Het basisonderwijs dient volgens de wet mede de grondslag voor het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs te leggen. De inspectie past bij het bekijken van de kwaliteit van de ontwikkelresultaten aan het einde van de schoolperiode een werkwijze toe die toegesneden is op de kleinschaligheid van dit veld van scholen. De inspectie stelt op het niveau van de leerling vast of de resultaten van de betreffende leerling aan het einde van de basisschoolperiode op een niveau liggen dat mag worden verwacht. Als er geen of nauwelijks leerlingen aan het einde van de basisschoolperiode zijn, onderzoekt de inspectie aan de hand van de vorderingen van leerlingen gedurende de schoolperiode of de eindresultaten naar verwachting op het juiste niveau uit zullen komen (onderzoekscriterium 7 - stimulerend).

Bevindingen

Het afgelopen schooljaar zijn vijf leerlingen uitgestroomd naar regulier VO. De leerlingen zijn uitgestroomd naar VMBO-B/K, VMBO-T, HAVO/VWO en VWO. De school volgt de voortgang van de leerlingen in het VO na uitstroom. Op basis hiervan kan gesteld worden dat de leerlingen in leerjaar 2 van het VO nog op het geadviseerde niveau zitten.

Conclusie

De ontwikkelresultaten van de leerlingen liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingpopulatie mag worden verwacht.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 8 – Kwaliteitszorg De school zorgt voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.

De vaststelling of de school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs, vindt plaats aan de hand van twee subcriteria:

- 8.1 De school draagt zorg voor continuïteit van het onderwijs;
- 8.2 De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Het kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium wordt positief beoordeeld.

De twee subcriteria zijn positief beoordeeld.

Kwaliteitsaspect/onderzoekscriterium 8 maakt geen onderdeel uit van de norm. Een negatief resultaat op een van beide of beide subcriteria leidt tot het oordeel 'kan beter'. Dit heeft geen gevolgen voor de vraag of de leerlingen hun leerplicht kunnen vervullen op De Vrije Ruimte PO.

Toelichting:

Voor de schoolloopbaan van leerlingen is het belangrijk dat er continuïteit in het onderwijs is. Om deze reden onderzoekt de inspectie of er sprake is van voldoende bestendigheid van de instelling om te waarborgen dat het onderwijs kan doorgaan bij onvoorziene omstandigheden (subcriterium 8.1 – stimulerend).

Het kwaliteitsonderzoek door de inspectie neemt het eigen beleid van de school als uitgangspunt. De school krijgt de ruimte om de eigen doelen en ambities te presenteren. De school geeft aan 'wat zij verstaat onder kwalitatief goed onderwijs' en hoe de realisatie daarvan in de praktijk van het onderwijs vorm en inhoud krijgt en wordt gewaarborgd. De inspectie acht het daarvoor van belang dat de school zowel de eigen uitgangssituatie kent als regelmatig de effecten van het onderwijs met de direct betrokkenen evalueert (subcriterium 8.2 – stimulerend).

Subcriterium 8.1

De school draagt zorg voor continuïteit van het onderwijs.

Bevindingen

De Vrije Ruimte bestaat 15 jaar. Per 1 december 2020 is een zakelijk leider aangetrokken die de zakelijke koers uitzet voor de komende jaren. Daarin past de afronding van de discussie over de scenario's die in het beleidsplan 2018-2013 'De Vrije Ruimte: Toekomstvast!' zijn opgenomen. Ook heeft de school een mediaplan opgesteld. Verder wordt het schoolplan bijgesteld in samenwerking met de bestuurskring.

In de statuten is een aangepaste tekst met betrekking tot de sociocratische besluitvorming opgenomen. De school wil namelijk de mogelijkheid hebben om op termijn een ANBI-status te krijgen.

De huisvesting is in ieder geval tot 1-10-2022 geregeld met de mogelijkheid dit te verlengen en een extra noodgebouw te betrekken om verder te kunnen groeien. Er is sprake van een redelijk stabiel team van bevoegde leraren en andere vrijwilligers die aan school verbonden zijn.

Conclusie

De school voldoet aan subcriterium 8.1.

Subcriterium 8.2

De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit.

Bevindingen

In haar beleidsplan 2018-2023 en de schoolgids heeft De Vrije Ruimte haar kwaliteitsbeleid beschreven waarin doelen, aanpak en kwaliteitsbewaking zijn vastgelegd. Ouders zijn actief betrokken bij de schoolontwikkeling en participeren in diverse kringen. Regelmatig vinden gesprekken met de leerlingen plaats om hun ervaringen en behoeften te bespreken en het onderwijs daar eventueel op aan te passen. Tot voor kort verantwoordde de school zich in een jaarverslag over de kwaliteit en de inhoud van het onderwijs en ook over de financiën. Het laatste jaarverslag op de website van de school dateert echter uit 2017-2018.

Conclusie

De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van haar onderwijskwaliteit. Daarmee waardeert de inspectie subcriterium 8.2 als positief.

Overige aspecten van naleving

Zie voor de wettelijke criteria art. 3 WPO, art. 4b WPO, art. 8 lid 3 WPO, art. 9 lid 13 WPO, art. 1, onder b subonderdeel 3 Leerplichtwet 1969, art. 18 Leerplichtwet 1969 en art. 21 Leerplichtwet 1969 in samenhang met art. 1a1 lid 1 onder a Leerplichtwet 1969.

Samenvattend oordeel:

De school voldoet aan de overige aspecten van naleving en voldoet daarmee aan artikel 1a1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

9.1 De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een VOG

Toelichting

Het onderwijs moet worden gegeven door leraren die lesbevoegd zijn op grond van artikel 3 van de WPO, ze dienen in het bezit te zijn van een Verklaring omtrent gedrag (hierna: VOG) en niet krachtens rechterlijke uitspraak te zijn uitgesloten voor het geven van onderwijs.

Bevindingen

Ten behoeve van het verzorgen van primair onderwijs op De Vrije Ruimte PO zijn leraren verbonden die in het bezit zijn van een bevoegdheid daarvoor. Daarbij kan De Vrije Ruimte PO aantonen dat er altijd tenminste één bevoegde basisschoolleraar aanwezig is.

Voor betrokken leraren en begeleiders geldt tevens dat zij in het bezit zijn van een VOG.

Conclusie

De bevoegdheden der leraren komen overeen met die van leraren aan een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1°, van de Leerplichtwet 1969.

9.2 De school is een dagschool

Toelichting

Een dagschool is een school waar onderwijs overdag plaatsvindt.

Bevindingen

Uit de beschikbare documentatie over De Vrije Ruimte PO blijkt dat de onderwijsactiviteiten overdag en van maandag tot en met vrijdag plaatsvinden.

Conclusie

De Vrije Ruimte PO is een dagschool. De school voldoet daarmee aan artikel 1, onder b, 3° Leerplichtwet 1969.

9.3 Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven

Toelichting

Het onderwijs dient in de Nederlandse taal te worden gegeven.

Bevindingen

Uit observaties is gebleken dat het onderwijs in het Nederlands wordt gegeven.

Conclusie

Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven. Daarmee is voldaan aan het wettelijke voorschrift op grond van artikel 1a1 van de Leerplichtwet 1969.

9.4 De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen

Toelichting

Het schoolplan moet ten minste een beschrijving bevatten van het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs, sociale integratie en kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

Bevindingen

De Vrije Ruimte PO beschikt over een schoolplan waarin een hoofdstuk is opgenomen waarin is aangegeven dat en hoe zij vorm geeft aan burgerschap en sociale integratie.

Conclusie

Het schoolplan heeft een passage waarin is aangegeven dat en hoe de school vorm geeft aan burgerschap en sociale integratie.

9.5 De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet

Toelichting

De school dient een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling te hebben met een stappenplan waarin de 5 stappen worden doorlopen.

Bevindingen

De inspectie heeft geconstateerd dat de school de meldcode huiselijk geweld hanteert. De meldcode en de vijf verplichte stappen bij die code zijn opgenomen in de schoolgids.

Conclusie

De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet.

9.6 De school meldt de in- en uitschrijving van leerlingen en de verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente

Toelichting

Op grond van de Leerplichtwet 1969 meldt het schoolhoofd de in- en uitschrijving van leerlingen, een beslissing tot verwijdering en/of ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per 4 weken aan de leerplichtambtenaar.

Bevindingen

De school houdt een aan- en afwezigheidsregistratie bij en vermeldt bij afwezigheid de reden van verzuim.

Conclusie

De school meldt de in- en uitschrijving en verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente. De school voldoet daarmee aan de artikelen 18 en 21 van de Leerplichtwet 1969.

3 Samenvattend oordeel

De Inspectie van het Onderwijs heeft vastgesteld dat op De Vrije Ruimte PO te Den Haag:

Het onderwijs met de wijze waarop het is ingericht tegemoet komt aan de criteria genoemd in artikel 1a1, lid 1, onder a, van de Leerplichtwet 1969.

De beoordeling van alle kwaliteitsaspecten/onderzoekscriteria en subcriteria is positief.

Dit betekent dat de inspectie op dit moment geen reden heeft om het toezicht te intensiveren.

Bijlage bij het onderzoekskader

Overzicht resultaten kwaliteitsonderzoek De Vrije Ruimte PO te Den Haag

Voor de kolommen met als opschrift 'ja' geldt tevens 'voldoende of in voldoende mate'; voor de kolommen met als opschrift 'nee' geldt tevens 'niet voldoende of niet in voldoende mate'.

Onderzoekscriterium 1: Aanbod		ja	nee ¹
	Het aanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving*	•	
	Subcriteria:		
1.1	Het aanbod in Nederlandse taal is dekkend voor de kerndoelen*	•	
1.2	Het aanbod in rekenen en wiskunde is dekkend voor de kerndoelen*	•	
1.3	De school neemt de referentieniveaus voor Nederlandse taal en rekenen als uitgangspunt*	•	
1.4	De leerbronnen waarborgen een breed vormingsaanbod, gericht op een veelzijdige ontwikkeling*	•	
1.5	De leerbronnen zijn afgestemd op de onderwijsbehoeften van (individuele) leerlingen	•	
1.6	De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten*	•	

Onderzoekscriterium 2: Leertijd		ja	nee
	De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich voor te bereiden op passend vervolgonderwijs*	•	

Onderzoekscriterium 3: Schoolklimaat		ja	nee
	Het schoolklimaat leidt tot een leeromgeving die volgens maatschappelijk breed gedragen uitgangspunten veilig* en motiverend is	•	
	Subcriteria:		
3.1	De school draagt zorg voor de fysieke, psychische en sociale veiligheid van leerlingen*	•	
3.2	De leraren bevorderen het zelfvertrouwen van de leerlingen.	•	
3.3	De leraren zorgen ervoor dat leerlingen op een respectvolle manier met elkaar omgaan	•	
3.4	De leraren/de leerlingen handhaven de afgesproken gedragsregels	•	

Onderzoekscriterium 4: Pedagogisch-didactisch handelen		ja	nee
	Het pedagogisch didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat tot leren en ontwikkelen*	•	
	Subcriteria:		
4.1	De inrichting van het onderwijs maakt een ononderbroken ontwikkelproces mogelijk*	•	
4.2	De leraren stemmen het pedagogisch-didactisch handelen af op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. *	•	

¹ voor de kwaliteitsaspecten/onderzoekscriteria en subcriteria die niet tot de norm behoren, dient dit gelezen te worden als 'kan beter'

Onderzoekscriterium 5: Zicht op ontwikkeling		ja	nee
De school volgt de ontwikkeling van haar leerlingen zodanig dat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen*		•	

Onderzoekscriterium 6: Extra ondersteuning		ja	Nee
Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen passende extra ondersteuning en begeleiding*		•	
Subcriteria:			
6.1	De school signaleert welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben*	•	
6.2	De school bepaalt de aard van de extra ondersteuning die de gesignaleerde leerlingen nodig hebben*	•	
6.3	De school voert de extra ondersteuning daadwerkelijk uit*	•	

Onderzoekscriterium 7: Ontwikkelresultaten		ja	Nee
De ontwikkelresultaten van leerlingen liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht		•	

Onderzoekscriterium 8: Kwaliteitszorg		ja	Nee
De school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs		•	
Subcriteria:			
8.1	De school draagt zorg voor continuïteit van het onderwijs	•	
8.2	De school laat zien dat zij werkt aan de verbetering van de onderwijskwaliteit	•	

Onderzoekscriterium 9: Overige aspecten van naleving		ja	Nee
9.1	De school zorgt voor bevoegde leraren die in het bezit zijn van een VOG*	•	
9.2	De school is een dagschool*	•	
9.3	Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven*	•	
9.4	De school heeft een schoolplan waarin het beleid ten aanzien van burgerschapsonderwijs is opgenomen*	•	
9.5	De school heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling die aan de eisen voldoet*	•	
9.6	De school meldt de in- en uitschrijving en verwijdering van leerlingen en ongeoorloofd verzuim van meer dan 16 uur per vier weken aan de gemeente*	•	

*zijn op grond van artikel 1a1 van de Leerplichtwet 1969 onderdeel van de norm.